

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 241.

V Ljubljani, v četrtek 20. oktobra 1898.

Letnik XXVI

Jezikovna enakopravnost.

Celovec, 17. okt.

Nemškutarji in zlasti janičarji koroški so pričani, da je Koroška že vsa nemška, da vsi Slovenci razumejo nemški, ter da jim je slovenščina sploh nerazumljiva. Vsled tega jim je neznosno, ako se kje kdo oglasi v slovenskem jeziku, in posebno ponemčeni Slovenci se čutijo v svoji časti do smrti razžaljane, če kdo tirja, da bi morali v uradih tudi ozirati se na slovenski jezik.

Kakor sršenovo gnezdo jih je razdražil zdaj nek odlok notranjega ministerstva.

Obrtniška in trgovinska zbornica pošilja vsako leto posojilnicam neke pole, ki jih naj posojilnice izpolnijo, da dobi zbornica potrebno statistično gradivo. Ker je seve na Koroškem samo nemščina »hoffähig«, smejo dotične tiskovine biti samo nemške. Vsled tega posojilnica v Št. Janžu (Rož) ni hotela tiskovin izpolniti, ter se je posojilnični odbor izjavil, da tudi nemških dopisov ne sprejme. Zbornica se je na to obrnila do okrajnega glavarstva, naj posojilnico prisili, odgovoriti na nemški dopis ter izpolniti nemške tiskovine. Celovski okrajni glavar je nasproti Slovencem jako odločen gospod, ter je posojilnici takoj grozil s kaznijo. Posojilnica je pa uročila priziv na deželno vlado, ki je zastran kazni ovrgla odlok okrajnega glavarstva, a tirjala od posojilnice nemški izkaz. Posojilnica se je nato obrnila na notranje ministerstvo, ki je odločilo, da morajo posojilnice sprejemati nemške dopise uradov in korporacij, a da se ne morejo siliti, dajati nemšk odgovor, kajti posojilnice si smejo določiti po svojih pravilih svoj uradni jezik, ter imajo pravico v tem jeziku delovati.

Deželna vlada je ta odlok naznanila obrtniški zbornici, ter ji svetovala, naj pošilja tiskovine

strankam v tistem jeziku, kojega se stranke navadno poslužujejo. Zbornični tajnik se je nad tem v današnji seji zelo hudoval: »Ta odlok, dejal je, je velikega pomena; na prvi pogled je stvar videti malenkostna, a če to stališče obvelja za Koroško, bodo vse javne korporacije prisiljene, rabiti dva jezika. Oglejte si računске sklepe vseh posojilnic in naši bodete, da je pri slovenskih posojilnicah načelnik ali spiritus rektor navadno kak duhovnik. Treba bi bilo ministerstvu razložiti, da se pri računskih sklepih teh posojilnic ne gre za drugi deželni jezik, marveč za jezik, kterega malo-kdo ume, in najmanj ga umejo interesenti posojilnic. Ko bi napravili komisijo, ter bi ljudem pokazali račune, ne bi jih razumeli. A ker par gospodov hoče z glavo skoz steno, naj bi bila zbornica prisiljena njihovemu hujskanju se udati, ter upeljati dvojezičnost«. Zbornica bode res ministerstvu priporočila, naj se sestavi komisija, ki pojde k posojilnicam kmete povpraševati, ali razumejo računске zaključke!

Zbornična gospoda je res duhovita! Naj gre njihova komisija najpred med nemške kmete vprašati, ali razumejo račune nemških posojilnic in nemške dopise raznih uradov. Ako pa res slovenski kmet tega ne razume, kdo je kriv, kakor naše oblasti, ki slovenski mladini ne dajo poduka v materinem jeziku. Žalostno znamenje je, da se javni urad dežele — ki je bila nekdanj skoraj vsa slovenska, v kateri je dandanes dobra tretjina delavnega ljudstva slovenska, toliko upira slovenski besedi.

Umevno je, da je dotična komisija, ki jo zbornica predlaga, smešno početje — a navaden pripomoček naših oblastij. Kjer koli se javijo narodne potrebe, bodisi v šolah, bodisi v uradih, začno delati enquete — pri nemčurjih in nazadnje imajo zaželjeni vspeh: Slovenci slovenščine sami nočejo, to je pri nas stara navada.

Pritožbo zastran tega odloka je uročila Št. Janžka posojilnica, druge so nemške tiskovine, kakor smo mi Korošci že pohlevni in miroljubni, izpolnile. Posojilnicam se to v naših razmerah ne more očitati. Ako je prišlo do prepira med eno posojilnico in med oblastmi, naj bi bila ta posojilnica povabila drugih 19 slovenskih posojilnic, da se ji pridruže, tako pa druge posojilnice o tem razporu še ne vedo nič. Potem bi zbornica ministerstvu ne mogla poročati, samo ena posojilnica se upira. Utis na zgoraj bil bi boljši in morebiti bi tako složno postopanje posojilnic dobrodejno uplivalo tudi na druge razmere.

Spomenica za vseučilišče.

(Dalje.)

Spomenica.

II.

Iz vsega tega izhaja, da vsi manj ali bolj važni faktorji naroda slovenskega po vsej pravici smatramo ustanovitev vseučilišča v Ljubljani za dozorelo, aktualno zadevo.

Pri tem pa ne mislimo samo na položaj in potrebnosti slovenskega svojega naroda, temveč gojimo ozire tudi istotako na sosedne nam narode.

Vsega uvaževanja vredna je misel, koja je izrekel deželni zbor vojvodine Kranjske, misel o takem vseučilišču v Ljubljani, katero bi ustrezalo zahtevam slovenskega naroda ter bi, ustrezaje zahtevam celokupne države, združevalo pod svojim krilom ukaželjno mladino vseh narodov avstrijskega juga.

In res si je težko misliti lepšo institucijo, kakor bi bila »universitas litterarum«, ki bi pod svojim duševnim vodstvom in vplivom združevala zlasti akademično mladino iz slovenskih delov Štajerske in Koroške, s Kranjskega, Goriškega, Tržaškega, iz Istre in Dalmacije, ki bi bila zasno-

LISTEK.

Popotni listi.

(Jos. Lavtižar.)

IV.

Schlanders 2. avg. 1898.

Zlato južno solnce je sijalo na zemljo, ko sem zapuščal včeraj ob jedni uri popoldne divni Meran. Pri kapucinski cerkvi jo zavijem proti zapadu. Tukaj se začinja velika obljudena dolina, ki je raztegnjena ob reki Adiži do njenega izvira. Imenujejo jo Vintschgau. Namesto hlaponovega piska se razlega v teh krajih še poštni rog. Na zaprašeni cesti te srečujejo omnibusi in poštni vozovi, v katerih so vpreženi večinoma štirje konji. Ti prevažujejo potnike in blago od Landecka do Merana. Vprego vladajo krepki postilijoni, ki imajo črno obleko, okrašeno s širokimi rudečimi našitki. Toda s tovarišem nisva računila na vozove in konje, ampak zanašala sva se na svoje zdrave noge. Peš hočeva prehoditi vse te pokrajine noter do Landecka in mimogrede pogledati tudi nekoliko v Švico. Peš-potovanje je gotovo najlepše, ne rečem,

da je tudi najprijetniše. Vsa ta pot je dolga okroglih 200 kilometrov, toda pogum velja! Huda se je nama sicer godila semtrtje, slednjič sva pa vendar srečno dovršila svoj načrt.

Dobro uro že hodiva od Merana. Vročina je neznosna, komarji se zaletavajo v obraz in za vrat, nobenega prepaha ni in tudi solnčnik ne koristi veliko. Obstojim nekoliko pred hišo, kjer berem napis:

Ich hab's gebaut nach meinem Sinn,
Wem's nicht gefällt, stell's anders hin.

To je pristen naroden humor. Ljudje tako radi ocenjujejo vsako reč. Tirolec pa pravi: Komur moja hiša ni všeč, naj jo prestavi kam drugam. Tega menda nihče ne bode storil. Kmalom od tu stoji poleg ceste velika pivarna »Forstbrau«. Vsedevala se v gosto kostanjevo senco na vrtu. Kako se to prileže in vrh tega še požirek hladilne pijače! Na dvorišču ste vpreženi dve muli v voz, na katerem je naložen velik sod. Voznik, 14letni dečko, sedi za mizo pri vrčku pive ter bere neko knjigo. Pové mi, da služi pri veleposestniku v Partschins-u, ki ima 180 prešičev. Vsak drug dan gre v Meran po pomije, kjer se dobi veliko te reči. Ponudi nama prostor na vozu, jeden lahko

sedi pred sodom in jeden za sodom, sam bode pa šel zraven naju. Ni napačna fantova misel, toda midva se hočeva načelno držati peš-hoje. Le plašča in nahrbtnika deneva na voz in potem korakamo vsi trije po precej strmi cesti dalje. Pod nami šumi v globoki strugi peneča Adiža ter zaganja vmazane valove ob skalovju. V Ortlerjevih ledenikih se namreč taja sneg, vsled tega naraščajo hudourniki in drve kalno vodo proti dolini. Vse te dotoke objema mati Adiža kot svoje otroke, sprejema jih v hladno naročje ter postaja zato vedno bolj silovita. Na vrhuncu se ogledam še jedenkrat nazaj. Kot velikanska bela groblja leži pod menoj Meran, iz te groblje gledajo stolpi in stolpiči, okna se lesketajo v popoldanskem solncu, nad mestom pa se vzdigujejo navpične stene, na katerih sloni sivoglavac Iffinger (2553 m.)

Mladi spremljevalec zavije z mulama na desno v Partschins, midva pa kreneva po glavni cesti. Pač se vzdigujejo na obeh straneh sinje gore, v daljavi naju pozdravljajo celo sneženi vrhovi Laaser Ferner (3328 m.), toda v kljub temu pritiska vročina vedno bolj in nikjer ni sence razun one, katero dajejo cestni kantoni in telegrafični drogovi. Potreben je bil kratek oddih »pri pošti«

vana tako, da bi se ozirala na jezikovne posebnosti narodov, v imenovanih kronovinah prebivalo, ter zato nudila vedo razven v slovenskih, tudi v hrvatskih, nemških in laških predavanjih.

Takšno vseučilišče bi ne bilo samo eminentno patriotskega in avstrijskega pomena, nego bi zares tudi ustrezalo praktičnim potrebam ljudstva in pa javni upravi sploh v naših južnih deželah.

Za vse imenovane dežele, kojih geografska lega je jako razprostrta, torej od Kotora pa do Gradca, ni nikake visoke šole. Abiturientje iz Dalmacije, iz Primorja itd. morajo hoditi daljna pota v Gradec ali na Dunaj, da pridejo na vseučilišče, kjer jih čaka velikomestna draginja sredi drugih, popolnoma jim tujih neprilik. Ob notorično slabem gmotnem položaju prebivalstva, bodisi v jedni ali drugi navedenih kronovin, je popolnoma naravno in umevno, da mora frekvenca od te strani na sedanjih vseučiliščih biti tako pičla, kakoršna je v resnici. Posledica tega pa je, da v nobeni omenjenih pokrajin ni dovolj naraščaja, ki bi mogel poslovati po srednjih šolah in drugih takih učiliščih, v mnogih javnih uradih in v zasebni praksi. Pomanjkanje uradništva in akademičnega naraščaja sploh na našem jugu je obče pripoznana resnica, s katero se mora zlasti visoka državna uprava boriti čedalje bolj. Le na jeden simptom tega nezdravega položaja kaže novejša odredba visokega naučnega ministerstva, vsled katere so razpisane ustanove za tiste vseučiliščne, ki bi hoteli postati srednješolski učitelji s hrvatskim učnim jezikom v Istri in Dalmaciji. Ali glede na to, da naraščajoča javna opravila v upravi sploh zahtevajo čedalje več uradniškega osebja; da isto zahtevajo razne novodobne reforme in napredek, zlasti v višjem šolstvu, je jasno, da se potrebni konstantni prirastek ne da, zlasti na jugu ne, drugače dosežati, nego z univerzo, ki se osnuje za imenovane dežele posebej na prikladnem mestu, kakoršno je Ljubljana.

Še drugače bi bila neprecenljive blagodejnosti takšna univerza, kakoršna ima pred očmi deželni zbor kranjski. Pomisliti je, da skoro vsak, ki hoče na našem jugu izpolnjevati javne naloge, mora biti večš več jezikom. Na Kranjskem, na Spodnjem Štajerju in v gotovem delu Koroškega, na Goriškem, Tržaškem in v jednom delu Istre mora zlasti uradnik dobro poznati slovenski jezik, kakor mora v Istri in Dalmaciji biti temeljito večš hrvatskemu (srbskemu) jeziku; poleg tega vladata v teh pokrajinah več ali manj nemščina in italijanščina. V nekaterih krajih so razmere celo take, da mora znati uradnik uradovati v štirih jezikih: namreč v slovenskem, hrvatskem, nemškem in italijanskem. Že razmere na Štajerskem in Koroškem so napotile visoko pravosodno ministerstvo, da zadnji čas tamkaj izkuša oživotvoriti posebne učne tečaje, v katerih naj bi se uradniki učili slovanskega jezika.

Neznanje ljudskih jezikov je sploh velika ovira izvrševanju narodne enakopravnosti in čestokrat vzrok narodnostnim konfliktom. To ne-

v Naturns-u. V zračni verandi, katero obletavajo lastovke, je jako prijeten počitek pri kupici črnega tirolca. Toda mudi se dalje. Blizo Naturnsa se odcepi pot v romantiško dolino Schnalserthal, katera vodi v centralne Alpe (Oetzthaler Alpen). Mnogo turistov hodi po teh samotnih toda glasovitih krajih, midva pa se drživa državne ceste in prideva že pozno zvečer v veliko vas Latsch. Gostilničar »zum Kirschen« je vesel, da dobi nekaj več gostov in rujavo-lasa natakariča nama z veseljem postreže.

Danes sva odrinila ob šestih zjutraj. To so pač rajski kraji. Voda namaka sočnate travnike, cesta je obsajena z drevoredi vrb in trepetlik, veliki kostanjevi gaji se širijo nad obdelanim poljem, drevje se šibi sadja, vinogradi polni grozdja. Kaj vidiš pri nas v gorenjski dolini? Menda ne druzega kakor okleščene smreke.

Trg Schlanders, kjer to pišem, je dekanijska župnija. Farna cerkev ima visok in vitek stolp, ki se vidi od daleč kakor igla. Smejati sem se moral, ko me poprosi krepka ženska pri kakih 40 letih miloščine z originalnim dokazom: »Bitt' einen Kreuzer lieber Herr, hab' keine Mutter mehr«.

(Dalje sledi.)

znanje je tudi krivo, da uradništvo ni tako mobilno, kakor bi bilo upravi koristno, in da se stvarno kvalificirani uradniki ne morejo pospeti na boljša ali višja mesta. Vse to je vir nezadovoljnosti in sploh nezdravim razmeram.

Ako si sedaj usojamo izrekati prepričanje, da bi lek donášalo v takšne razmere odnosno osnovano ljubljansko vseučilišče, se seveda zavarujemo proti domnevi, kakor da hočemo visoke šole degradirati na stopinjo jezikovnih vadnic. Mi smo le mnenja, da bi se predavanja zlasti o tistih disciplinah, ki jih treba v ljudskem in javnem življenju praktično uporabljati, lahko vršila v odnosnih raznih narodnih jezikih. Dijaki tega in onega narodnega jezika bi tako imeli konstantno priliko, poslušati vedo v drugih jezikih in si z vedo vred prisvojiti tudi pravilni jezik za tisto stroko, v kateri hoté pozneje v življenju delovati. Le na ta način bi se dosegla prava jezikovna usposobljenost, katere pogrešamo sedaj zlasti pri uradnikih v slovenskih, hrvatskih in tudi italijanskih okrajih. Sedanji privatni način, po katerem si Nemeč ali Italijan izkuša pridobiti znanje strokovnega jezika slovenskega ali hrvatskega, in naopak Slovenec ali Hrvat znanje italijanskega jezika, nikakor ne vodi do smotra, nego rodi največ polovičarstvo, ki je le na škodo upravi v moralnem in stvarnem pogledu. Sicer pa je takšno privatno izobraževanje na veliko škodo tudi jednotnemu strokovnemu jeziku in vsled tega tudi specialno jednotnemu uradovanju.

Da v slovenskem znanstvenem jeziku divergirajo nekateri izrazi, kar se mu od nasprotne strani rado očita, temu ni kriva njegova nedozorelost, ki se povsem nespametno in krivično povdarja, nego krivda tiči v tem, ker znanstvo v našem elastičnem jeziku nima jednotnega vodstva, ker nima stalne učne tradicije: izkratka, ker nima vseučilišča s slovenskimi predavanji. Jednako se v nekaterem oziru godi tudi hrvatskemu jeziku v praksi to stran Litve.

Opravičena in najboljšega priporočila vredna je torej ideja, da kaže v Ljubljani ustanoviti vseučilišče za južne avstrijske pokrajine in ga vrediti s posebnim ozirom na njih narodnostne razmere — vse to v prospéh znanosti in omike, v duševno in gmotno zadoščenje južnim avstrijskim rodovom in v varstvo jednotnih državnih interesov!

V nadaljnje podrobno razmotrivanje tega vprašanja, pri katerem so interesirane tudi druge narodnosti, se naravno ne moremo spuščati. Pač pa nam bodi dovoljeno, da v nastopnem navedemo posebe s stališča našega naroda še nekatere momente v prilog zaželenemu vseučilišču v Ljubljani.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. oktobra.

V *nagodbenem odseku* se je včeraj dopoldne in popoldne nadaljevala razprava o nagodbenih predlogah. Govoril je skoro celi čas le poslanec Menger, ki je govoril sicer precej stvarno, toda namenoma tako obširno, kakor znajo možje, ki hočejo z dolgimi govori zavlačevati razpravo. Za njim je govoril krščanski socialist Axman, ki je kratko izjavil, da on in njegova stranka odklanjata tako nagodbo. Glavna razprava sedaj še ni končana, vendar pa je odsek vsprejel predlog poslanca grofa Dzieduszyckiego, po katerem pridejo do besede le tisti poslanci, ki so se že oglasili za besedo. Toda teh mož ni malo, kajti oglašanih je še nad 30 govornikov in pred koncem druzega tedna ni pričakovati sklepa glavne razprave in volitve treh odsekov. Opozicija se jezi nad večino, ker je vsprejela zgoraj omenjeni predlog, vendar pa trdi, da jej še niso pošla vsa sredstva, s katerimi se nagaja vladi in večini. Jedno takih sredstev je včeraj pokazal poslanec Menger. Da je desnica storila ta korak, je popolno umestno, kajti v sedanjih sejah nagodbenega odseka mlati se samo prazna slama in trati čas. Jedin pomen ima razprava v pododsekih in potem končna naddrobna razprava.

Češko-nemška sprava akcija na Moravskem vrlo slabo napreduje. Že pred več časom je izvolil deželni zbor permanentni odsek, ki naj bi se posvetoval o načinu, kako doseči trajno sporazumljenje mej zastopniki obeh moravskih narodnostij. Odsek, kateremu se je to važno delo izročilo, pa ni prav ničesar storil, niti o kakem tozadevnem posvetovanju ni bilo ničesar čuti. Vsled tega so 23. t. m. češki poslanci priredili v Brnu shod, katerega so se vdeležili vsi zastopniki češkega naroda in njegovi voditelji. Sklenili so pri tej priliki soglasno, da mora permanentni odsek najdalje do 15. oktobra dostaviti svoje poročilo vsem članom češkega kluba, posebno še načelniku odseka posl. grofu Zierotinu, ter staviti konkretne predloge glede spremembe volilnega reda za deželni zbor. Takoj nato se mora sniti v posvet ves češki klub. Toda 15. oktober je že minul in poročila še nimajo v rokah češki poslanci. Opravičeno toraj piše »Glas«: Določeni obrok je že davno potekel, toda nismo še čuli, da bi bili poslanci prejeli dotično poročilo. Še jedenkrat opozarjamo merodavne kroge na njih dolžnost in bomo čakali le še tri ali štiri dni. Ako se do tedaj ničesar ne zgodi, nastopiti hočemo z vso odločnostjo ter vsemu svetu pokazati, kako se vodi za nos češki narod na Moravskem. — Ta počasnost je najboljši dokaz o spravljaljubnosti germanskih prvakov.

15.000 ugovorov proti odmerjenju osebne dohodninskega davka rešiti mora komisija, ki se je te dni sošla v Lvovu pod predsedstvom dr. Korytovskega, podpredsednika dež. finančnega ravnateljstva. Ogromno število ugovorov je najboljše svedočba, da v komisijah, ki so odmerjale osebno dohodarino, ni sedelo mnogo takih mož, ki bi imeli res srce za trpeče stanove.

Razmere v Franciji so sedaj zelo zamotane. Na domačih tleh razburja duhove francoske umazana in sleparska Dreyfusova afera, na zvonaj pa vznemirjajo Francozi s svojo politiko svoje sosedje, posebno Angleže, ki strogo pazijo na vsak korak francoskih sosedov. Posebno nasprotje pa si je nakopala Francija s svojo politiko v Afriki, o kateri menijo menda Angleži, da so jo vzeli do cela v zakup. Pršlo je že tako daleč, da so listi že pisali o nekih vojnih ladijah, ki se zbero v Brestu ter čakajo nekega odločilnega trenutka. Angleži se seveda smejo na tihem francoskim pripravam in pravijo, da morajo Francozi preje podvojiti svoje brodovje, predno morejo misliti na kako vspešno akcijo napram Angliji. Vse te zamotane razmere, o katerih seveda še nihče ne ve, kako se ugodno rešijo, so baje napotile načelnika francoskega kabineta Brissona, da misli dati slovo težavni službi. — Mesto njega bo prevzel vodstvo francoske vlade bivši minister Bourgeois. Tako poroča pariški list »Matin«, ki je baje v tem oziru precej dobro informovan.

O nameravanem napadu na nemškega cesarja pišejo angleški listi še nastopne podrobnosti. Dosedaj je aretovanih že petnajst oseb, in sicer po večini sami Italijani. V sredo zjutraj so prijeli še nekega urarja, ki je stanoval v neki večji ulici mesta Aleksandrije. Prvotno so nameravali zarotniki v neki ozki ulici v Kairo, skozi katero bo šel nemški cesar, najeti sobo in iz iste vreči bombo na cesarjev voz. Ko pa je cesar spremenil svoj potovalni načrt, sklenili so anarhisti, odvesti bombe, namenjene nemškemu cesarju, v Sirijo, toda policija jih je pravočasno zasledila. Načrt je bil naslednji: Jeden zastopnikov stopi v službo na ladiji, ki je v soboto odplula iz Aleksandrije v Jafo. Bombi vzame seveda seboj ter na kak način spravi na suho. Od tod odvede jih drug sodrug v Jeruzalem ter shrani v hotelu Bristol. Povodom blagoslovljenja nove nemške cerkve se nameravani čin izvrši. Bombi sta dva palca dolgi in ravno toliko debeli, napravljena iz železa in od znotraj iz porcelana, a po vrhu oviti z jekleno žico. Skrbno sta bili zaviti v zabojček za bisquite mej žaganjem, vrhu tega sta bili dve steklenici vina in nekaj jestvin. Vse to je bilo spravljeno v popolno priprostem kovčegu, ki je ležal v kavarni odprt na mizi. V zaroto je skupno zapletenih 19 oseb, ki so imele tajne zveze z Londonom in Madridom. Iz raznih spisov, ki jih je našla policija, je bilo razvidno, da se pripravlja že dalje časa tudi napad na kralja Umberto ter sploh na vse člane kraljeve rodbine. Mogoče izpovedó aretovani anarhisti še kake tajnosti.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 18. oktobra.

(Konec.)

Odb. dr. Hudnik poroča o prošnji posestnika K. Lachajnerja za delno povračilo stroškov, ki so mu nastali pri zidanju opornega zidu pri svojem vrtu v Rebri. Vsled deževja se je porušil prvotni zid in mestni magistrat je naročil lastniku, naj ga nadomesti z novim. Ker se pa K. Lachajner ni hotel odzvati temu pozivu, je magistrat naročil pri kranjski stavbinski družbi potreben načrt in stroškovnik, za kar je bilo treba plačati 40 gld. Mej tem časom pa je prositelj poveril delo stavbeniku Faleschiniju, ki je izgotovil delo za skupno ceno 1467 gld. K. Lachajner je nato, v l. 1893, vložil prošnjo za delno povračilo stroškov, ki pa se je tedaj nekam založila. Letos je tirjal mestni magistrat od njega onih 40 gl., toda mesto plačila je prositelj opozoril na svojo prejšnjo prošnjo za delno povračilo označenih stroškov. Odsek prvotne prošnje ne more priporočati, pač pa predlaga, naj se mu odpusti onih 40 gld. — Obvelja.

O prizivu hišne posestnice Jos. Selanove proti odloku magistrata, s katerim se ji je naročilo, naj zgradi grebenično jamo in odpadni kanal v svoji hiši na Starem trgu, poroča isti odbornik. Vsled delnega zazidanja bivše Starinarske steze z zgradbo posestnice Plautzeve je izginil prejšnji javni kanal, v kateri se je odtekala tudi voda iz Selanove hiše. Vsled tega se je g. Selanovi naročilo, naj na svojem prostoru zgradi grebenično jamo ter napravi kanal skozi vežo naravnost v Ljubljano. Ob enem je dobila ukaz, naj tlakuje nezazidan trikot mej njeno in Plautzevo hišo, del bivše steze, ter odvodi vodo v svoj kanal. G. Selanova se sedaj protivi zgraditi nujno potrebni kanal na lastne stroške, ker ni ona vzrok, da se je zazidala Starinska steza, najodločneje se pa protivi proti temu, da bi morala tlakovati svet, ki ni njena lastnina in ga tudi ne more rabiti. — Poročevalec predlaga, naj se posestnico Selan prisili zgraditi greznico in kanal, odstopi pa naj se od druge zahteve glede tlakovanja trikota. — Odb. Gogola predlaga, naj mestna občina prispeva polovico stroškov za zgradbo kanala. Proti temu protestuje odbornik Pavlin, ker dosedaj še niso znani stroški in bo za pogajanje o tem še gotovo dovolj prilike. Trikot se naj odstopi gospej Plautzevi. — Predlog odbornika Gogole se odkloni in vsprejme odsekov nasvet.

Odb. Klein poroča o prizivu Ivana Gražarja v zadevi zgradbe hleva na njegovi parceli v Predilnih ulicah. V zadnji redni seji je namreč župan razveljavil sklep občinskega sveta, s katerim se je Iv. Gražarju dovolilo zgraditi hlev in pustiti nezazidan del parcele ob Predilnih ulicah, akoravno je za te ulice določen strneni zistem. Župan je sedaj v posebnem dopisu stavbenemu odseku pojasnil, zakaj je razveljavil omenjeni sklep. V tem dopisu se naglašja, da je sklep protiven določbam stavbinskega reda in akoravno je v posebno ozira vrednih slučajih dovoljena kaka izjema stavb. določil, vendar ni umestno je v tem slučaju vporabljeni, ker bi potem v teh ulicah ne navstali strneni niti odprt zistem, kajti tudi posestniki ostalih parcel bi se potem lahko sklicevali na ta slučaj. Posebno pa je neumestna izjema za ta del mesta, kjer bo v malo letih radi bližnjega justičnega poslopja zelo živahen promet. Konečno bi se gotovo tudi pritoževali bližnji sosede, ako bi morali gledati na hlev ter odprto dvorišče, na katerem bi ostajali raznovrstni vozovi itd. Sicer pa lastnik te parcele prav lahko zgradi svoje poslopje po dovoljenem načrtu, ne da bi imel kako posebno večjo škodo. — Poročevalec pripomni, da se odsek ni nič posvetoval o tem županovem dopisu, marveč kratkomalo sklenil, da vztraja pri prvotnem predlogu. — Vsled te izjave pa župan odstavi to točko zopet z dnevnega reda, da se odsek znova peča s to zadevo.

Za zgradbo skladišča za premog pri mestni elektrarni se dovoli 2200 gld. in sklene, takoj razpisati to delo. Poroč. odb. Pavlin.

Ostale točke, razun poslednjih dveh, ki se obravnavata v tajni seji, se odstavijo z dnevnega reda.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. oktobra.

(Otvoritev gospodinjske šole.) Danes se je slovesno otvorila gospodinjska šola. Ob 10. uri je služil presvetli knez in škof sv. mašo v marijaniški kapeli. V veliki dvorani je ogovoril zbrane gospode vodja marijanišča dr. Lampe, v daljših govorih sta povdarjala važnost nove šole predsednik kmetijske družbe svetnik Murnik in tajnik Pirc. Navzoči so bili dež. predsednik ekscelenc baron Hein s tajnikom Haasom, kanonik Zamejic, predsednik trgovinske zbornice Perdan, posl. Košak, dr. Majaron, prednica šolskih sester iz Maribora in mnogo drugega občinstva. Po otvoritvi je gospoda pregledala vse prostore ter se o vredbi izrekla jako pohvalno.

(Nova župnija.) Ministerstvo za uk in bogočastje je določilo, da je od 1. januarja 1899. leta ekspozitura Žabnica samostojna župnija. Razven Žabnice bo nova župnija obsegala vasi Spodnje Bitnje, Šutna, Formahe in Dorfarje.

(Osebnosti.) Dr. Vinko Gregorič se je vrnil s potovanja ter zopet zdravi v navadnih urah. — Pravni praktikant Jurij Tonelli v Roveretu in poštni praktikant Josip Kraut sta imenovana za konceptne praktikante pri poštnem uradu v Trstu. — V Ljubljani se je danes mudil Georgij J. Kapčev, načelnik odbora za osvobojenje Macedonije.

(Potrjen zakon.) Cesar je potrdil zakon, s katerim se v loškem cestnem okraju preloži loško-idrijska cesta proti Podgori.

(Javno predavanje) priredi prihodnjo nedeljo ob 6. uri zvečer »Slovenska krščansko-socialna zveza« v Ljubljani v veliki dvorani »Kotliškega Doma«. Predaval bode č. g. dr. Jož. Debevec: »Kako človek zdaj najhitreje zabogati«. Predavanja se bodo odslej redno vršila.

(Šolsko leto se prične) na zunanji nunski šoli v Škofji Loki zaradi prezidavanja v ponedeljek 24. oktobra.

(Iz lavantinske škoflje.) Prihodnjo nedeljo posveti presvetli knez in škof dr. Mihael Napotnik novo kapelo pri mariborski realci. — Župnik v Št. Pavlu pri Voljski g. Mihael Plesnik je imenovan duhovnim svetnikom. — Začasno vpokojeni g. Fr. Horvat pride kot kapelan k Sv. Lovrencu na Dravskem polju.

(Duhovniške spremembe v goriški nadškofiji) G. Stef. Kodermac gre iz Gor. Trebušic kot kaplan v Komen, na njegovo mesto pride gosp. A. Plesničar, kaplan s Podmelcu; g. Kristijan Štibilj, kaplan v Volčah, gre za kurata v Novake; č. g. Evgen Jordan gre za vikarija v Tapogliano; č. g. Maksimilijan de Pelca za vikarja v Brumo; č. g. Stacul Karol v Brumi je imenovan župnikom v Ajello, č. g. Maghet Karol gre iz Biljane za kaplana v Ločnik. Novo nastavljeni so č. g. Peternel Henrik za kaplana v Biljah; Gerbec Anton za kaplana v Volčah in Knavs Valentin za kaplana v Podmelcu.

(Ustavljen promet.) Radi dolgotrajnega deževja in vsled tega nastalih poškodb je ustavljen ves železniški promet na progi Reka-Št. Peter. Pričelo se je sicer takoj s popraviljem dotičnih mest, toda na redni promet ni kmalu misliti. Za osebni promet je uprava poskrbela tako, da bo zveza z brzovlakom štev. 4, vendar bodo morali potniki kakih 200 metrov iti peš do družega vlaka. Prtljago do 50 klg. preneso železniški uslužbenci. Tovorni vlaki bodo vozili po tej progi še le po preteku 14 dni.

(Premembe pri učiteljstvu na Goriškem.) Gosp. Tomaž Lukančič, učitelj-voditelj na enorazrednici v Gorenjempolju je imenovan učiteljem-voditeljem enorazrednice v Gabrijah pri Mirnu. G. Franc Golja, učitelj v Podlaki, gre kot učitelj-voditelj v Plave; g. Josip Urbančič, začasni učitelj pri Voglarjih, na enako mesto v Gorenjpolje, g. Ivan Vuga, začasni učitelj, iz Vedrijana v Rihemberg. Službe so dobili naslednji izprašani kandidatje gg.: Rihard Gorjup v Kalu, Anton Kutin v Dornbergu, Anton Alfonz Vodopivec pri Voglarjih, Franc Mermolja v Podlaki, Rudolf Kumar v Mirnem, Moric Benčič v Vedrijan, Franc Merljak v Batujah — vsi kot začasni učitelji III. plačilne vrste. Gdčne: Jožefa Jug, učiteljica v Mirnu, je stopila v pokoj; Ida Kavčič, učiteljica v Križu, je dobila podučiteljsko mesto na slov. mestni šoli v Gorici;

Milena Premrov, učiteljica v Standrežu, ima dopust, nadomestuje jo Ljudmila Premrov; Ljudmila Komac, učiteljica v Dornbergu, je dobila enako službo v Črničah; Rozalija Bizjak, izprašana učiteljska kandidatinja, je namesčena v Ajdovščini; Ernesta Skočir v Lokavcu; gospa Marija Jeglič, vdova Geiger, v Oseku; gdčne: Ana Jug, učiteljica v Rihembergu, na enako mesto v Cerovo, Frančiška Krajnik, učiteljica v Podmelcu na enako mesto v Kozani.

(Tržaški carinarski urad.) Kakor poroča »Edinost«, namerava vlada nastaviti namesto prejšnjega vodje carinarskih uradov pl. Zimmermann, ki je kot dvorni svetnik postal ravnatelj c. kr. financ v Trstu, sedaj moža, ki je ljut sovražnik slovenske narodnosti. Pl. Zimmermann je bil še dosti pravičen in je zlasti hvalil sposobnost slovenskih uradnikov in delavcev. Carinarski urad v Trstu šteje 260 uradnikov, ima 5 finančnih komisarjev in čez 800 delavcev in ima še kontrolo nad c. kr. skladiščem. Da je v tem ogromnem aparatu tudi mnogo Slovencev, se samo ob sebi umeje. Kako pa se je postopalo nekdanj tu proti Slovincem, kaže dogodek, da je bil Slovenec kaznovan z globo 50 kr., ako je spregovoril v prostorih urada s kom slovensko besedo, ter da se je proti taki surovosti izvestnih uradnih vodij moral z vso energijo postaviti pl. Zimmermann. Kaj pa, ako pride na njega mesto Slovincem nasproten človek? Tak bi bil najbrže sploh sovražen tudi pravim Avstrijcem, kakor že kaže skušnja. Zato je treba, da napno vse žile merodajni možje, da se prepreči ta nova nesreča za slovensko ljudstvo v Trstu.

(Značilno.) Vodstvo tržaške plinarne je spodilo od dela tri svoje delavce, dva Slovence in jednega Italijana, ki so pod prisego pričali zoper nekaj Italijanov, ki so se pregrešili z veleizdajo. Za ta nastop plinarne je hujskal židovski list »Indipendente« že več dni. Ali zamore posl. Cambon še pritažiti to resnico, ali si drzne lagati v lice vsej zbornici, da Trst ni povprečno veleizdajsk in da v veleizdaji tiči vse nastopanje, radi kate-rega so se vršile obžalovanja vredne stvari. Ako je vodstvo plinarne kaj družega, nego veleizdajsko, zakaj pa je zapodilo od dela ljudi, ki so morali govoriti resnico? In ako so judje kaj družega, kakor veleizdajice, zakaj pa je ščeval žid Levi z svojo kunjjo na postopanje plinarne proti poštnim ljudem. Menda zvé vender konečno svet, pri čem smo v Trstu!

(Alkoholizem.) Zdravnik Sullivan dokazuje, da je največ samoumorov kriv alkohol. Po njegovih preiskavah se moški alkoholisti more večinoma med 25.—35. letom, a ženski med 20.—30. letom. V treznem stanju se umori več moških, v pijanosti več ženskih. Poleg tega provzročuje uživanje alkoholskih pijač motenje uma in rok.

Društva.

(Občni zbor društva »Gospodinjske šole«) vrši se danes 20. t. m. ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih (nova Gorupova hiša) na Rimski cesti. Društvo tudi razpošilja sedaj svoje letno poročilo, katero bode vsem društvenikom doposlano.

(»Zveza slovenskih posojilnic«) v Celji pozivlje vse one posojilnice, katere so prejele od nje vabilo k rednemu občnemu zboru, kateri se bode vršil prihodnji četrtek dne 27. t. m. in katere ne nameravajo odposlati k zborovanju zastopnika, da izpolnijo prejeta pooblastila na kogarkoli, ki bo pri zborovanju navzoč, ali pa na imena odbornikov »zveze« in nam pooblastilo takoj vposljejo. V ta namen naznanimo imena odbornikov. V Celji stanujejo gg.: Mihael Vošnjak, dr. Ivan Dečko, dr. Josip Serbec, dr. Jos. Vrečko, Fran Lončar in tajnik Franjo Jošt. Zunanji odborniki so: Za Koroško gospod dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Celovcu; za Kranjsko gosp. Ivan Valenčič, veleposestnik v Ilirski Bistrici, in za Primorsko g. prof. Josip Kožuh v Kopru, kateri bodo pri zborovanju najbrže tudi navzoči.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 20. oktobra. Vlada je pripravljena Slovincem dati nekaj drobtin, vendar sloven. poslanci, podpirani od Čehov in Poljakov, stavijo veliko večje zahteve. — V vladnih krogih se govori, da to akcijo slovenskih poslancev obtežujejo razni slovenski listi, ki še več

zahtevajo nego poslanci, ter da se to od Slovencev nasprotne strani izrablja proti Slovencev. Vtis teh besed pa je splošno ta, da vlada, katera ne misli vstreti vsem opravičenim zahtevam Slovencev, hoče zvreči krivdo na druge in deloma tudi na Slovence.

Dunaj, 20. oktobra. Minister grof Thun se je pritožil, da slovenski odposlanci za vseučilišče niso prav tolmačili njegovih besedij, da se oni izjavil proti vseučilišču v Ljubljani.

Dunaj, 20. oktobra. Izvrševalni odbor desnice je imel sejo, v kateri se je zopet posvetovalo o zahtevah slovenske krščansko-narodne zveze. Na podlagi teh razgovorov se bo glede teh zahtev nadalje dogovarjal z vlado.

Dunaj, 20. oktobra. Med raznimi peticijami je danes vložil poslanec dr. Ferjančič peticijo bogoslovne fakultete, „Matiče Slovenske“ in društva „Pravnik“ za vseučilišče v Ljubljani. Dr. Ferjančič je dejal, da se gre tu za vresničenje mnogoletnih želj celega slovenskega naroda in ker obstoje potrebne predpriprave, zato naj se peticija ne presliši; konečno predlaga, da se ta peticija priloži stenografskemu protokolu. (Sprejeto.) — Poslanec Ghon je interpeloval pravosodnega ministra radi prakse pri sodiščih na Koroškem. — Na to se nadaljuje prvo branje predloge za proračunski provizorij. Dolgo je govoril posl. Stojalovski, ki je dejal, da bo njegova stranka šla z opozicijo proti sedanjji vladi, seveda le parlamentarnim putem, in pa da se Slovanom ne godé nobene krivice. Izjavi se proti dovolitvi provizorija, oistro napada poljski klub in vpraša Mladočehe, kje je njih slovanstvo, ker se družijo s takimi separatisti, kakor je poljsko kolo. Potem je še mnogo govoril o svojih osebnih razmerah, odkod izvirajo njegovi dolgovi i. dr. — Poslanec Treuinfels predlaga konec debate, ki je bil vsprejet. — Potem se prekine ta razprava in na vrsto pridejo nujni predlogi.

Dunaj, 20. oktobra. Na desnici prevladuje mnenje, da državni zbor ne bo več zboroval 14 dni, ker je jasno, da hoče levica že v odseku za nagodbo zadevo zavleči. Poslanec Lecher je baje dejal, da bo v odseku za svoj govor potreboval tri dni. Ta način obstrukcije je še bolj nevaren.

Dunaj, 20. oktobra. V dunajski bolnici je umrl sluga Barisch na kugi vsled zdravniške infekcije. Posl. dr. Gregorig je v državnem zboru zato interpeloval ministerkega predsednika, ali mu je o tem kaj znane, ali hoče o tem natančno poročati zbornici in ali hoče potrebno vkreniti, da se taki nevarni poskusi na bolnikih zdravnikom zabranijo.

Praga, 20. oktobra. V tovarni za klobuke v Bubni, ki sestoji iz 30 objektov in v kateri dela 1700 delavcev, je navstal po-

žar, ki je provzročil veliko škodo. Ogenj je navstal v skladišču za volno.

Budimpešta, 20. oktobra. Povodom razprave o idemnitetni predlogi je izjavil včeraj poslanec Košut, da njegova stranka ne bo glasovala zanjo, ker vladi prav nič ne zaupa. Njegova stranka ne namerava ovirati parlamentarnega stroja pri rednem delu, a zahteva odločno, da vodi ta stroj kak drug strojevodja.

Budimpešta, 20. oktobra. Krsto z zemskimi ostanki kralja Bele III. in njegove soproge Ane so izpostavili včeraj v cerkvi sv. Matije na katafalku. Cerkev je črno drapirana. Člani cistercijskega reda, kateri je kralj Bela III. poklical v deželo, so položili na krsto prekrasen srebrn venec in opravljajo molitve ob krsti do danes, ko se vrši pogreb. Cerkev je vedno napolnjena občinstva, ki trumoma prihaja v cerkev.

Berolin, 20. oktobra. „Nordd. Allg. Zeitg.“ poroča: Naslednikom poslanika pri Vatikanu pl. Bülowa, ki je stalno vpokojen, je odbran nemški poslanik v Bernu, baron Rothhahn.

Pariz, 20. oktobra. „Petite Republique“ poroča, da bo preiskava v Picquardovi zadevi kmalu dognana.

Kaneja, 20. oktobra. Admiralom je naznanila turška vlada, da je pripravljenih na odhod 8000 turških vojakov in da čakajo le na prihod novih ladij.

Tujci.

18. oktobra.

Pri **Slovu**: Bachrach, Steska, Leinberger, Raumann, Janisch, Weiss, Bleyer z Dunaja. — Peitsch iz Lipskega. — Margheri, Werdl, Pogatschnigg iz Gradca. — Wortmann, Greiner z Reke. — Gautsch iz Hollein-a. — Schanta iz

Hamerstiel-a. — Berlan iz St. Jurija. — Almady iz Budimpešte. — Nahmias iz Soluna.

Pri **Matiču**: Möhle, Stern, Pollak, Haas, Parille, Adler, Müller, Schachel, Polacsek, Gabriel z Dunaja. — Tschoner iz Inomosta. — Elsner, Walkenfeld iz Trsta. — Maasburg, Haasz, Eischer iz Budimpešte. — Maurer iz Gradca.

Pri **Lloydju**: Černigoj iz Črnomlja.

Pri **bavarskem dvoru**: Baum iz Bolzana. — Jekel iz Lienca. — Spielmann z Dunaja.

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsijzu	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24. urah v mm.
19 9 zvečer	722.6	12.7	sl. sever	oblačno	
20 7 zjutraj	725.9	11.0	sl. sszah.	megla	47.5
20 2. popol.	727.3	17.0	sl. svzh.	del. oblač.	

Srednja večerajnja temperatura 12.4°, za 3.5° nad normalom.

Na rip. portalis

714 10-5

cepljene trte

vrst: 1. rizling, beli in črni burgundee, rulandee, zeleni silvanec, moslavina, bela in rudeča ranfolina, rumeni in damasc. muškatelec, beli, rudeči in narezljani španjol, kraljevina, plavec, bela rožica, kavščina, črna lipovšina, traminec, slankamenka — sto po 14 gld.,

in rip. portalis-bilfe sto po 2 gld.

dobé se pri **Antonu Ogorelec**, nadučitelju pri Sv. Barbari v Halozah na Spodnjem Štajerskem.

Primarij dr. V. Gregorič

se je vrnil 741 2-1

in ordinira zopet ob navadnih urah, od

2.—4. ure popoldne.

Koledar katol. tisk. društva

za leto 1899,

namenjen zlasti slovenski duhovščini, obsega tudi „imenik učencev“ za več ko 400 šolarjev.

Neudom stane krasno vezan gld. 1.20.

Koverta s firmo vizitnice in

trgovske račune priporoča

Katol. tiskarna v Ljubljani.

Dovoljujemo si čast, uljudno naznanjati, da smo izročili svojo

zalogo piva

v Ljubljani, na Marije Terezije cesti št. 2 za Kranjsko in južne kronovine

gosp. Antonu Ditrich-u, trgovcu iz Postojine,

in da ima odslej izključno le on pravico, naše pivo p. n. občinstvu razprodajati.

Kneza Adolfa J. Schwarzenberga pivovarna v Protivinu.

Protivin, dne 10. oktobra 1898.

Ravnateljstvo.

Dovoljujem si uljudno naznanjati, da sem prevzel

zalogo piva

iz protivinske pivovarne kneza Adolfa J. Schwarzenberga za Kranjsko in južne kronovine.

Pisarna nahaja se, kakor dosedaj.

v pritličju hiše št. 2 na Marije Terezije cesti v Ljubljani.

Tu se vzprejemajo in najboljše izvršujejo vsa naročila.

V Ljubljani, dne 12. oktobra 1898.

740 2-1

Anton Ditrich.

Dunajska borza.

Dne 20. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 80 »
Avstrijska zlata renta 4%	11 » 30 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 » 30 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 90 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	97 » 95 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	907 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	352 » 10 »
London vista	120 » 35 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 87 1/2 »
20 mark	11 » 77 »
20 frankov (napoleonador)	9 » 53 1/2 »
Italijanski bankovci	48 » 82 1/2 »
C. kr. cekini	5 » 67 »

Dne 19. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	165 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 40 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	138 » 50 »
Dunavske vravnave srečke 5%	131 » — »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » — »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 50 »
Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4%	98 » 20 »
Priporočene obveznice državne železnice	— » — »
» » južne železnice 3%	179 » 40 »
» » južne železnice 5%	126 » 70 »
» » doljenjskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 40 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 » 40 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	82 » — »
St. Genois srečke, 40 gld.	80 » 20 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	22 » 50 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 » 25 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3440 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	413 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	71 » 90 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	108 » 25 »
Montanska družba avstr. plan.	178 » 15 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	171 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 37 »

S 1. oktobrom se prične novo letoletno naročevanje!

„MERCUR“

XXXVII. letnik.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih efektov, izkaz vseh izžebanih državnih in zasebnih obligacij.

Brezplačno darilo „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega zaznamek vseh izžebanih srečk.

Naročuje se s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštnih uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I. Wollzeile 10.

2 gl. 60 kr.

celoletna naročnina.